

TÄHEKE

NR.5 1981

ISSN 0134-2266

K-K-KEVAD

TÄHTI TÄHEKE

UUE KLASSI UKSEL

Väljas paistis soe maipäike. Lõpetasime selle õppeaasta viimase koonduse ja läksime mööda pikka koridori välisukse poole. Järsku Viia küsis: «Tähti, kas sellest saabki sügisel meie klass!»

Jäime seisma IIB klassi ukse taha.

«Saab küll,» vastasin.

«Vaatame sisse ka,» palusid oktoobrilapsed.

Tegime ukse lahti. Klass oli tühi ja vaikne. Pingid seisid sirgetes ridades, tahvel läikis.

«Oi, siin on hoopis teistmoodi!» üllatus Reelike. «Kardinad kollased ja seinaleht laiem ja kapid pruunid...»

«Ja pingid on suuremad!» hõikas Kristjan vahele. «See mulle juba meeldib! Aitab pisikeses pingis istumisest.»

«Õige, Kristjan! Sügisel sa ei mahugi enam esimese klassi pinki. Oled siis suuremaks kasvanud,» ütlesin.

«Ja tugevamaks muutunud,» lisas Margus.

«Teises klassis oleme julgemad ka,» arvas Hubert ja lubas klassiõhtul Reelikele tantsima võtta.

Reelike punastas selle peale ja kähvas vastu: «Aga teise klassi õpilane ei näri pliiatsit!»

«Ma kogemata. Kui on raske ülesanne,» õigustas end Hubert.

«Teises klassis antakse rohkem õppida,» ütles Viia.

«Küll me ära õpime, nii et aega jääb veel ülegi,» lohutas teda Maike. «Aga kas sa seda tead, et uues klassis ei aita koolitädi meil koristada. Peame ise pinke puhastama ja põrandat pühkima. Õpetaja kontrollib iga päev, kuidas oleme klassi korda teinud.»

«Häh, mis see siis ära ei ole! Lööme klassi veel rohkem läikima, kui see praegu on,» uhkustas Kristjan. «Ma olen juba seitse aastat aidanud emal tube koristada.»

«Sina, Kristjan, pead küll vähem lobisema,» hoiatas Margus.

«Nojah, eks ma suvel harjutan,» lubas Kristjan. «Aga mis me siin passime! Pidime ju välja minema!»

Ja jooksiski mu täheke müdinal minema. Panin IIB klassi ukse vaikselt kinni. Uuel õppeaastal tulen siia palju kordi. Maike ja Margus, Reelike ja Kristjan, Viia ja Hubert ootavad. Minu head väikesed sõbrad. Et nad vahel ka jonnit ja kiusu täis on, unustan ma suvel-ära.

TÄHTI

Vene kirjanik
VIKTOR GOLJAVKIN

Mina olen oktoobrilaps

«Kas näed?»

Vova löi hõlmad lahti. Tema rinnal säras punane täheke.

«Mina olen nüüd oktoobrilaps ja hakkam oktoobrilapse moodi elama!»

Vova säras õnnest.

«Kuidas see oktoobrilapse moodi elamine käib?»

«Oh sind küll! Peab teadma oktoobrilapse reegleid. Ma olen ju tulevane pioneer. See tähendab, et tuleb elada lõbusalt, olla töökas, aidata vanemaid. Olla aus.»

«Mis veel?»

«Hästi õppida, armastada kooli.»

«Aga veel?»

«Laulda, joonistada . . .»

«Aga kui ma ei taha laulda?»

«Kui ei taha, ära laula, palun väga. No oled ikka veidrik!»

«Kas mina võin ka oktoobrilapse moodi elada?»

«Kuidas sulle öelda . . .» sõnas Vova. «Ma mõtlen, et võid küll. Mina näiteks pesin täna põranda puhtaks. Sinagi võid seda täiesti vabalt teha.»

«Muidugi võin.»

«Noh nii,» jätkas Vova rahulikult, «muidugi võid sa seda teha, aga võid ka tegemata jätta. Kuid mina tegemata jätta ei või. Mina olen oktoobrilaps.»

Olin Vova peale kade. Ta on nii õnnelik! Tal on täheke. Ta on oktoobrilaps. Ta on ehtne koolilaps. Tal on mured ja kohused. Aga mina võin kõik tegemata jätta. Ma olin kurb!

Illustreerinud JARONA ILC

Tõlkinud Meta Maksing

PARAADIL

KALEV KÖRKMA

ANDO LÄKS ISAGA PARAADILE. EMA JÄI KOJU PIRUKAID KÜPSETAMA. ET ANDO ON ALLES VÄIKE, VÕTTIS ISA TA KUKILE. SEALT KÕRGELT OLI KÕIK HÄSTI NÄHA. KUI KOJU TULDI, KÜSIS EMA: «MIDA HUVITAVAT SA SIIS KA NÄGID, ANDO?»

«OI, MA NÄGIN PALJU. OLIN ISA KUKIL JA NAABRI PEEDU OLI KUKIL JA KAIE JA VEEL PALJU, PALJU VÕÕRAID LAPSI KA!» VASTAS POISS ÕHINAGA.

«VAENE ISSI, KUIDAS TA KÜLL JÕUDIS!» IMESTAS EMA.

«TULGE NÜÜD KÄHKU PIRUKAID SÖÖMA!»

KIVI

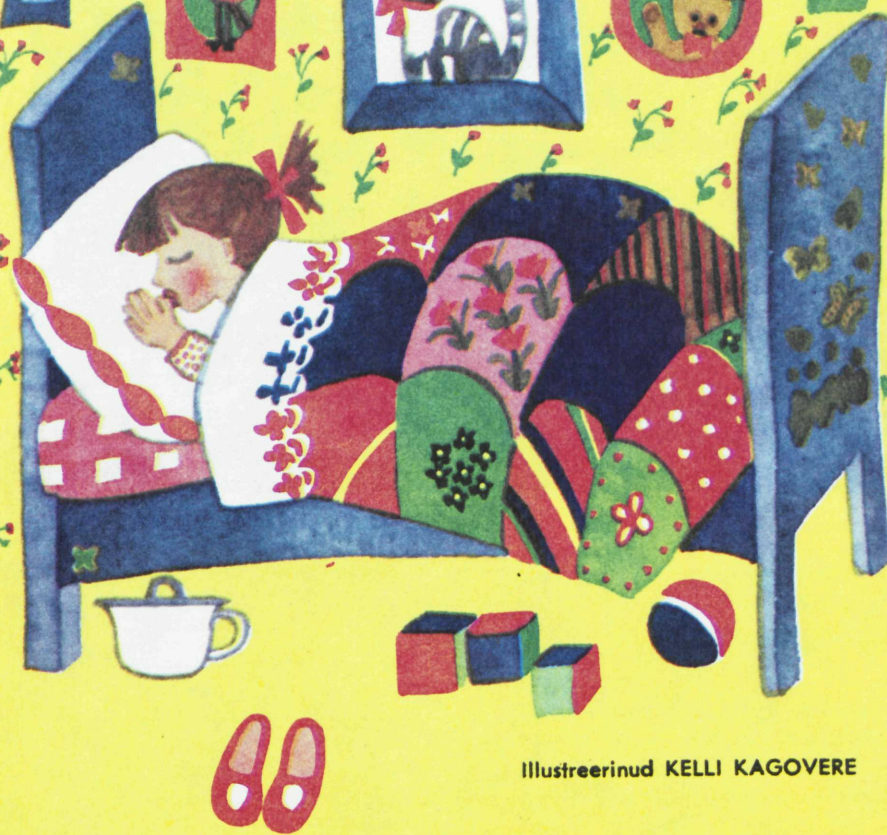
REIN RAUD

SEE POLE ÕIGE, ET KIVID EI OLE ELUS. TEGELIKULT NAD ELAVAD NAGU KÕIK MUUGI, AINULT MAGAVAD KOGU AEG. JA UNES NÄEVAD NAD KOLLASEID LIBLIKAID. MÕNED KIVID ISEGI VÄHKREVAD UNES, AGA ME EI PANE SEDA TÄHELE, SEST SEE KÄIB NEIL VÄGA AEGLA SELT. ÜKSKORD EHITATI LASTEAEDA. TÕULISED OTSISID ÜHE SUURE KIVI JA RAPUTASID TALLE NATUKE VALGET PULBRIT NINNA. KIVI AEVASTAS, JA NII KÕVASTI, ET LÄKS POO-

VANAEMA JUUKSED

VLADISLAV KORZETS

Illustreerinud KELLI KAGOVERE

LEKS. ISE EI PANNUD TA SEDA KÜLL TÄHELEGI, SEST TA MAGAS NII SÜGAVALT. ÕNNEKS SATTUSID SILMAD ERI POOLTE PEALE, NII ET MÖLEMAD POOLED SAID EDASI KOLLASEID LIBLIKAID VAADATA. TÕULISED TÕID VEEL TEISI VÄIKSEMAID KIVE KA JA EHITASID LASTEAIA ILUSTI VALMIS. VARSTI TULIDKI LAPSED JA HAKKASID SEAL MÄNGIMA. JA KUI NAD SEAL OMA LÖUNAUINAKUT TEGID, NÄGID NAD KÕIK UNES KOLLASEID LIBLIKAID.

VANAEMAL OLI RÄTIK PEAS.
«MIKS SA ALATI RÄTIKUGA OLED?» KÜSIS PIRET.

«MUL ON JUUKSED SORAKIL,» SELETAS VANAEMA. «KUI MA JUUKSURI JUURES ÄRA KÄIN JA MULLE ILUS SOENG TEHAKSE, SIIS VÕIN KA ILMA RÄTIKUTA OLLA.»

KORD LÄKS VANAEMA JUUKSURISSE. PIRET ISTUS JA OOTAS. VIIMAKS TULI VANAEMA KOJU. TA VÕTTIS RÄTIKU PEAST JA NÄITAS, KUI ILUSAKS OLII JUUKSUR TEMA JUUKSED LÕIGANUD. SEEJÄREL SIDUS VANAEMA RÄTIKU PÄHE TAGASI.

«MUIDU LÄHEB MU SOENG SASSI,» ÜTLES TA.

Pildistanud AVE ALAVEER

Päevad täis sporti ja päikest

Septembrikuu ühel varahommikul kogunes Põlva Keskkooli juurde hulk sõiduelevuses lapsi ja saatmis-ärevuses emasid-isasid. Vc klass — meie vabariigi parim spordiklass möödunud aastal — alustas pikka sõitu. Ees ootas Artek. Esimest korda mindi kodust nii kauaks ja kaugele.

Artek on kutsuv ja meelitatav paik igale pioneerile. See meelitab paljusid, kuid kutsutakse siia ainult parimaid. Artek on päikese, mere ja mägede maa. See Nõukogude-maa suurim pioneerilaager asub Krimmi poolsaarel Gurzufi linna lähistel. Lennukisse astuti Tallinnas ning mõne tunni pärast maanduti

Simferopolis. Nüüd muutus teekond veel huvitavamaks. Järgnes paaritunnine bussisõit. Ikka ühest mäest üles ja teisest alla, ikka ühest kurvist teise. Bussiaknast vilksatasid mööda igihaljad küpressid nagu rohelised küünlad ja laialehelised palmid. Mäekülgedel ja orgudes laiusid viinamarjaistandused. Ja mäed olid hoopis kõrgemad kui Põlva kuplid. Mõned ümarad ning metsaga kaetud, teised jälle järsud, kaljused. Mägede vahelt pilgutas aeg-ajalt silma Must meri, mis polnudki must, vaid hoopis helesinine.

Esimesed laagripäevad töid kodu-igatsuse silmi ja südameisse. Har-

jumatu oli kasvatajatega vene keeles rääkida ning koolis vene keeles õppida. Võõrad olid toidudki, näiteks mannapuder rosinatega. Kuid see võõristus kadus ruttu. Ei antud mahti kurvastada. Tantsiti, lauldi, marsiti rivisammul, sõbruneti. Kõige tähtsamad olid siiski spordivõistlused. Nende pärast ju siia tuldigi. Jooksud, ujumine, kaugushüpe, pesapallivise. Lõuatõmbamises sai Jaano Kalder isegi pronksmedali. Kokkuvõttes jäi klass kümnendale kohale. Treenerid Mai Utt ja Tarmo Volt pidasid seda heaks tulemuseks.

Mis jäi Artekist meelde? Katrinile ilutulestik, Annikale spordivõistlu-

sed, Kalmarile ja Reinule kosmonautikamuuseum. Kõigile jättis suure elamuse 572 meetri kõrguse Aju-Dagi (eesti keeles Karumägi) otsas käimine.

Mida toodi kaasa? Aadresse Osseetiast, Poltaavast, Siberimaalt. Sile-daks lihvitud rannakive. Tükike sütt laagri lõpulõkkest. Ja mälestused.

Ees ootab uus laagrisuvi. Ootavad laagrid Valgemetsas ja Võsul, Peipsi ääres ja Karepa mändide all. Parimad sõidavad jälle Artekki. Võib-olla õnnestub Sinulgi sinna pääseda?

VIIVI VARIKSAAR

MISMOODI VANAL AJAL JONNITI TIIA TOOMET JA KUIDAS SEE TAVALISELT LÖPPES

Jonniti valjusti ja kaua nagu uuemalgi ajal. Eriti, kui väljas sadas vihma ja vanaema ei lubanud õue minna. Ometi oli selge, et see seenevihm ei saanud kedagi märjaks teha. Õieti polnudki see vihm, vaid rohkem nagu udu. Pori oli nii vähe, et kalossinadki poleks mudaseks saanud. Lompidest võis vabalt üle hüpata. Mis sa tühja jonnid, ütles vanaema, ega ma nii kuinii õue ei luba, kes sind pärast harib. Kõiki teisi lapsi lubati, kõik teised lapsed olid õues. Tühi jutt, pole seal kedagi, ütles vanaema.

Olid küll, kükitasid puuriida varjus, sellepärast polnudki näha. Küll sina võid ära tüüdata oma jonnimisega, ütles vanaema. Mine siis, aga vaata, et sa ennast mustaks ei tee. No mis ma ütlesin, hüüdis ta pärast. Poleks pidanud sind välja laskma. Oota ainult, kui ema koju tuleb, ma räägin kõik ära. Kui ema koju tuli, rippusid puhtaks pestud dressid pliidi kohal. Kalossid kuivasid soemüüri ääres. Vanaema istus laua taga ja rüüpas pohlamoosiga teed. Sellega asi jäigi.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

SUUR ELLEN NIIT MERESÕIT

Illustreerinud JAAN TAMMSAAR

VIHM SEE HAKKAS SADAMA,
TEGI MÄRJAKS TEED,
TEGI TREPIST SADAMA
JA ÕUEST MEREVEED.

TAEVAST ALLA LANGES VIHMA,
TEGI LASTEST LAEVU.
LANGES LIIVAPANGE VIHMA,
ASFALT PAISTIS VAEVU.

KODU POOLE RÜHKISID
LAEVAD TÄIE VEOGA.
TEE PEAL NINA PÜHKISID
MÄRJA RÄÄMAS PEOGA.

TAEVAS OLI HALL JA MUST.
VIHMA MUUDKUI SADAS.
LIIVAKASTISAARISTUST
KAUGEL OLI SADAM.

VIHMA TULI LAHINAL,
TUULAS TUHATNELJA.
LAEVAD SÕITSID PAHINAL
ÜLE MERESELJA.

LAEVAD SÕITSID VÕONI VEES
LADISEVAS LODUS.
KES SEE HOIDNUKS KÄTT NEIL EES,
KUI EMA POLNUD KODUS!

ÕEKEST TASSIS SUUREM LAEV,
LIIVAÄMBREID NOOREM.
TEA, MIS OLI SUUREM VAEV,
KAS TORM VÕI RASKE KOOREM!

SUUR SAI NINA VASTU KAID,
ÕEKE IKKA SÜLES.
VÄIKSEM LAEV KAH SEDAMAID
RONIS TREPIST ÜLES.

MÖÖDA KÕIKI TREPPISID
PORI JÄTTES MAHA,
LAEVAD ÕEKSE SLEPPISID
OMA UKSE TAHA.

SUUREM REBIS RUTAKALT
SNEPPERVÕTIT PAELAST,
KUNI SAIGI JOPI ALT
VÕTME KÄTTE KAELAST.

LAEVAD LAHTI KEERASID
KORTER KUUE LUKU.
VÄIKEST ÕDE KEELASID:
«ÄRA LÄVEL KUKU!»

LAEVAD SÕITSID SOLINAL
OMA ESIKUSSE.
PIDURDASID UKSE ALL,
PANNES JALGA SUSSE.

SUSSID JALAS, LASKSID SEEST
LAEVAD UKSE LUKKU.
EMA LEIAB TOAST NAD EEST,
SEST LAEVAD TOAS EI HUKKU.

ROHUTIRTS JA SIPELGAS

JAAN RANNAP

Elas kord üks rohutirts, kes üle kõige armastas viiulimängu. Et ta oli suur meister oma alal, kutsuti teda sageli esinema. Nii möödusidki rohutirtsu päevad peamiselt viiulit mängides. Kui sügis kätte jõudis ja ilmad halvaks läksid, avastas rohutirts, et kange poognaviibutamise on ta midagi väga olulist kahe silma vahele jätnud. Ta oli unustanud ehitada maja, kuhu talvekülma eest varjule pugeda. Et nüüd oli juba hilja asja parandada, otsustas rohutirts võõra katuse alt ulualust otsida. Poogen ühes, viiul teises kämblas, koputas rohutirts sipelga uksele.

Sipelgas oli talvekorterit andmisega päri. Ka toidu eest lubas ta muretseda. Vastutasuks tahtis sipelgas, et rohutirts õpetaks teda viiulit mängima.

Rohutirtsul polnud selle vastu midagi.

«Minugipoolest,» ütles rohutirts. Ja käskis sipelgal alustuseks poognat mööda bassikeelt vedada.

Suvel oli rohutirts puhkamata muusikat teinud, soojas pesas hakkas teda nüüd uni vaevama. Seadiski tirts end magama, magas päevad ja ööd, nädalad ja kuud, ärgates ainult niipaljuks,

et keha kinnitada ja sipelgale poognaharjutuseks uus pillikeel kätte näidata.

Kevadeks läks rohutirtsul uni üle. Päike paistis soojalt. Rohutirts tundis tahtmist pöörduda tagasi aasale.

«Jääme siis nägemiseni,» ütles ta sipelgatele ja hakkas end minekule seadma.

«Oot, oot,» tõstsid sipelgad häält. «Kuulame ikka enne üheskoos, mida sa talve jooksul oled õpetanud.» Sipelgate viiulihuviline vend pidi pilli löua alla tõstma.

«Kiiiii! Käää!» vedas vend õpetust mööda poognat töökalts üle lahtiste keelte. Ei olnud see kellegi lauluviis ega pillilugu. Sipelgate näod venisid pikaks. Nad raputasid lõugu ja hakkasid maestro poole nihkuma. Rohutirts taipas, et viivitamine võib kalliks maksma minna, haaras õpilase käest pilli ja poogna ning hopp! läinud oligi.

Sest ajast peale rohutirts sipelgapesa ei külasta.

Sipelgad tundsid end algul petetuna. Aga pärast sai neile selgeks, et tulevikule ja hõimu kuulsusele mõeldes oleks hea, kui lugu teistsugusena leviks. Ja nad rääkisid laialt, kuidas rohutirtsu palve peale talvekorterit anda olla nad pärinud, et mis rohutirts suvel tegi. Ja kui see öelnud, et ikka mängis, ikka viiuldas, siis nemad soovitanud tal talvel tantsida. Võib arvata, et see jutt on sinunigi jõudnud.

Illustreerinud REGINA LUKK

MESILINNUD

Suures 9-korruselises majas elab umbes 400 elanikku. Väikeses mesilaste majas aga rohkem kui 80 tuhat mesilindu. Nii suure arvu inimeste majutamiseks tuleb ehitada terve linnaosa, ja peaaegu niisama suur kui Mustamäe. Mesilaste maja ehk taru teeb puusepp valmis ühe päevaga: topeltseinad, topeltpõrand, kärjeraamid sisse ja katus peale. Ei ühtegi akent. Taru sees on täiesti pime. Ei ühtegi ust. Kõik asukad pääsevad sisse ja välja kitsukese lennuava kaudu. Taru lennuava on nii kitsas, et sõrm ehk mahuks sealt sisse, kuid vaevalt keegi seda proovida julgeb. Kutsumata külalistega käituvad mesilased üpris sõjakalt: kohe pistodad torkevalmis ja kallale. Mesilase pistoda ehk astel on terav ning kidadega. Kuid valu ei tee mitte niivõrd torge, kui võrd just astlas peituv mürk. Nõelamisel astel rebeneb ning pistodata jäanud ründaja sureb mõne tunni pärast.

Juhtub mesilas ühe taru ümber olema palju surnud mesilasi, siis on lugu päris hull. Selles tarus käib meesõda. Teise taru elanikud käivad siin meevargil. Mõnikord muutub vargus nii ohtlikuks, et selle tõttu kannatavad või koguni hukuvad paljud mesilaspered. Vargus lakkab alles siis, kui tarud teise kohta viia, sinna, kus leidub piisavalt nektarit ja õietolmu.

Mesilane ei ole lind, vaid putukas. Kutsutakse teda ka meelinnuks või mesilinnuks, aga see ei ole õige. Asi on selles, et mesilane ei korja

õielt mitte mett, vaid nektarit, suhkrut sisaldavat vedelikku. See töödeldakse hiljem tarus meeks ja pannakse kärjekannudesse hoiule. Veel korjab mesilane õietolmu, mis samuti kärjekannudesse pannakse ja mida nüüd suiraks nimetatakse. Tugev ja terve mesilaspere sööb aasta jooksul ära oma 90 kilo mett ja 15 kilo suira. Ja oi-oi missugust vaevad toidu hankimisel näevad! Veelgi enam — üks elujõuline pere peab õiterohkel suvel korjama nii palju toitu, et mesinik võiks tarust paarkümmend kilo mett ära võtta.

Üks töomesilane teeb päevas 7—13 väljalendu. Iga lend kestab umbes tund aega. Päeva jooksul külastab ta tuhandeid õisi ning kogub heal juhul pool grammi nektarit. Ühe teelusikatäie nektari kogumiseks peab ta töötama pool eluaega. Ja sedagi vaid siis, kui kõik need päevad on suviselt soojad ning ei saja.

Siiani oleme rääkinud kõige väiksematest, töö- ehk emamesilastest, keda arvatakse tarus olevat 80 tuhat. Tarus aga elab suvel ka veel paar tuhat töomesilasest suuremat isamesilast ehk leske. Nemad toitu ei korja. Nemad ei saa ka nõelata — neil pole astelt. Leskmesilasteta pere siiski hakkama ei saa. Nad sunnivad taru ainukest mesilasema, kõige suuremat mesilast, munema. Soojal ajal muneb mesilasema kärjekannudesse iga päev oma kaks tuhat muna, millest paarikümne päeva pärast saavad mesilased. Siis hakkab pere pidevalt ja kiiresti suurenema. Kui pere on juba nii suureks kasvanud, et eluruum kitsaks jääb, lendab mesilasema tarust välja. Tema kannul meepõied mett täis imenud noored mesilased. Ohku tõusnud, tiirleb see mesilassülem lühikest aega taru läheduses ja kobardub siis ligiduses asuva puutüve või jämeda oksa ümber. On sündinud uus mesilaspere, kelle mesinik eelnevalt valmis pandud tarusse juhatab. Väljas on siis soe suvi ja käes peamine saagikorjamise aeg.

JOHANNES PIRITA

MINU VEND

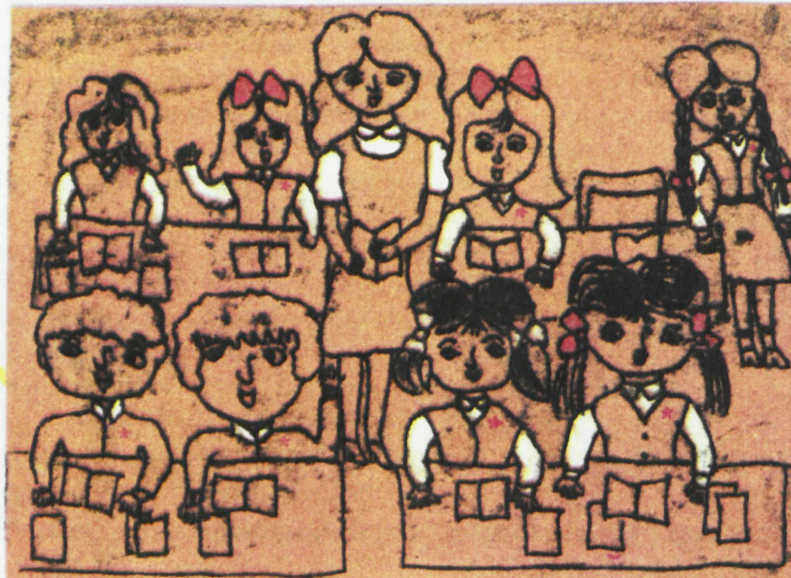
Minul on üks väike vend,
riidesse ta ei pane end.
Tihti piss tal püksis on.
Margus tema nimeks on.

Süüa õieti ei oska,
aina sõita tahab ratsa.
Minu tuppa kipub ta,
minu asju puutub ka.

Siis ta vahel panen nurka,
mind ta muidu ei tea karta.
«Mis tast kiusad,» ütleb ema.
«Parem kallista nüüd teda.»

Siis, kui kooli lähen ma,
uksel seistes teeb ta-taa.
Kasvaks juba suureks ruttu,
viskaks minema ta lutu.

Merle Laur,
Kiviõli 1. Keskkooli
IIa klassi õpilane

«Meie klass» — joonistanud Orissaare EIK õpilane
MERLE KRÖNSTRÖM

HOBUSED

Vanaemal maal
on hobuseid kaks,
üks on neist väike
ja hästi traks.

Kui mind ta näeb,
siis alati hirnatub,
otsekui ütleks,
et mind ta armastab.

Tihti neid karjamaal
vaatamas käin.
Päevad nii kiirelt
maal mööda on läind.

Piret Pärn,
Aruküla 8-kl. Kooli
III klassi õpilane

KODUKÄIJA

Oli õhtu. Kell oli pool kümme. Ats istus ikka
veel laua taga ja õppis.
«Noh, ma siis lähen!» hüüdis isa ja uks paukus
kinni. Ats tõusis laua tagant. Järsku jäi maja
pimedaks. Ats pugus voodi alla. Ta kuulis
samme ja nägi, kuidas suur kogu mööda läks.
«Ema, isa! Kodukäija!» kisas Ats ja kuulis uues-
ti samme. Valgus tuli tema poole.
«Noh, poiss, tee voodi ära. Mine magama.
Hommikul õpid ja siis räägime!»
Hommikul tuli kõik päevalgele. Isa oli kor-
gid välja keeranud, sest ta ei sallinud, kui
öösel õpitakse. Siis oli ta tagasi tulnud ja käs-
kinud Atsil magama minna.
Me naersime Atsi argust ja jutul lõpp.

Tiia Palu,
Tallinna 20. Keskkooli
Ic klassi õpilane

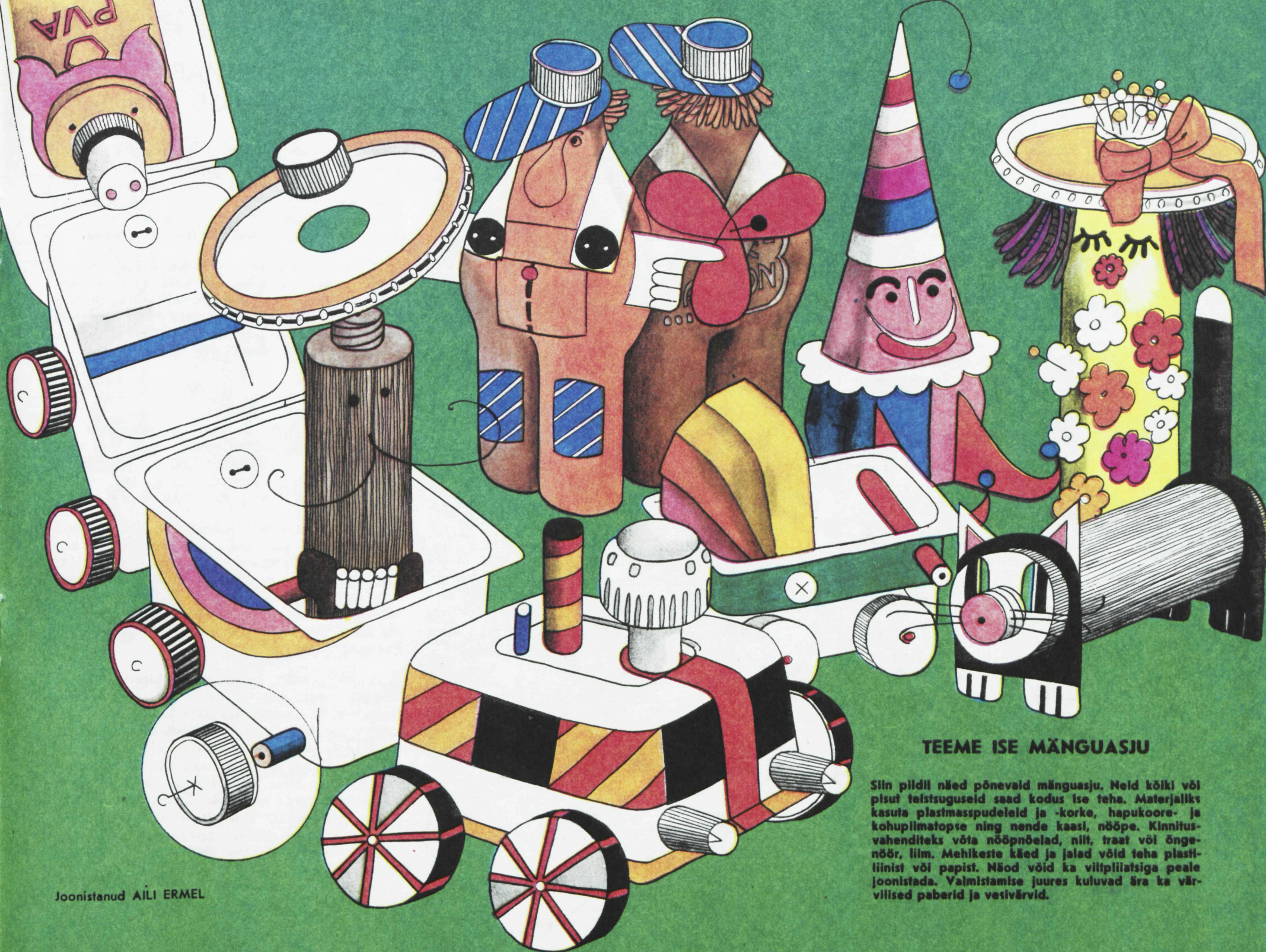
KUI MA OLEKSIN KÄRBES

Kui ma oleksin kärbes, siis oleks minu elu päris
kerge. Süüa saaksin igalt poolt. Lugema õpik-
sin ka väga lihtsalt. Läheksin selle akna taha,
kus õpetatakse lugemist. Arvutama õpiksin sa-
muti.

Talveks poen sügavasse seinaprakku, kus on
soe. Kui talv möödas, tulen välja ja õpin edasi.
Kui lapsed saavad tunnistused, siis istun akna
taga ja vaatan, missugune laps on kõik 11
klassi lõpetanud. Siis olen minagi need klas-
sid lõpetanud ning võin koos lastega tööd
õppida.

Agnes Raudsepp,
Keila Algkooli
IIa klassi õpilane

TEEME ISE MÄNGUASJU

Siin pildil näed põnevaid mänguasju. Neid kõiki või pisut teistsuguseid saad kodus ise teha. Materjaliks kasuta plastmasspudeleid ja -korke, hapukoore- ja kohupiimatopse ning nende kaasi, nõõpe. Kinnitustahenditeks võta nõõpnõelad, niit, traat või õngenõör, liim. Mehikeste käed ja jalad võid teha plastliinist või papist. Nõõd võid ka viilpliiatsiga peale joonistada. Valmistamise juures kuluvad ära ka värvilised paberid ja vesivärvid.

UUDIS- HIMU- LIKELE

KUI RUTTU TEHAKSE VALMIS AUTO?

Kõige kiiremini valmib «Žiguli». Volga Auto-tehase konveierilt ehk «jooksvalt lindilt» tuleb auto iga 20 sekundi järel. Minutis valmib siis 3, tunnis 180 sõiduauto. Edasi arvuta juba ise, mitu «Žigulid» valmib ööpäevas, aastas.

MITU SÕNA TEAB INIMENE!

Teadlased arvavad, et 14—15-aastane nooruk teab umbes kuus tuhat, täiskasvanu — viiskümmend tuhat sõna. Eesti keeles arvatakse olevat kuussada kuni seitsesada tuhat sõna. Kui aga murded juurde arvata, peaks saama miljon täis.

Illustreerinud REIN LAUKS

KUI TIHTI LÕÖB VÄLKU JA MÜRISTAB!

Väga tihti. Igas sekundis ligi sada korda. Teiste sõnadega: kogu aeg üks tulemeri ja mürin. Aga miks seda siis ei kuule! Meil, Eestis müristab ja lööb välku peamiselt suvel. Ja ka mitte iga päev, isegi mitte iga nädal. Aga maakera on ju väga suur ja õhukoos selle kera ümber on veelgi suurem. Ja kuskil alafi lööb välku ning müristab.

KAS LILLED VÕIVAD OLLA MÜRGISED!

Jaa, võivad. Meil kasvavatest lilledest peefakse üheks mürgisemaks käokinga. Lille muguljates juurtes ja samuti lehtedes on akonitiini, ainet, mis võib põhjustada isegi surma. Akonitiin on kõige tugevam faimemürk Eesti looduses.

KAS ON INIMESI, KES EI KASVA SUUREKS!

On. Meile teadaolevatel andmetel sündis umbes sada aastat tagasi Mehhikos laps, kes oli 17 sentimeetrit pikk. Seitsmeaastaselt kaalus ta kaks ja pool kilo.

PARIMAD KODUÜMBRUSE TUNDIAD

Jaanuaris kutsusime teid, lapsed, matkama ja uurima koduümbrust. Saime 712 matkakaarti. Paljud käisid matkal terve klassiga. Tublimad olid: RANNU 8-kl. Kooli I, KOSE Keskkooli IIa, MUSTLA Keskkooli II, KÄRDLA Keskkooli IIa, ning PISISAARE Algkooli II ja III klass. Need klassid saavad «Tähekeses» tänukirja ja raamatu.

KOOLIEELIKUTEST oskasid oma kodust ja selle ümbrusest kenasti kirjutada või joonistada TRIINU ARON ja IIRIS KAJA Alaverest, RAUL KINKS Rāpinast, MAIT NUUT Torist, RAINER SAARNA Rõugest, ÜLLE TÕRI Tallinnast, KAJAR KADAJAS Kuusalust, AVE HANSON Väljaküläst ja MATS KANGUR Ämbrast.

PARIMAD.

I KLASS: TUULI PEDASTSAAR Võru 1. 8-kl. Kool, URMAS ALLIKU Are 8-kl. Kool, TIINA VILK K-Järve 4. 8-kl. Kool, INDREK KUUSK Võru 3. 8-kl. Kool, OLARI VIKHOLM Kingissepa 1. KK, ALO KULLAMAA Pärnu 1. KK, ANDRES MENIND Tartu 5. KK, SANDER VAIKMA Tallinna 54. KK ja JÜRI SAAR Valga 1. KK.

II KLASS: JANEK ROHU Pisisaare Algkool, VIKTOR VARTŠUN Kuldre 8-kl. Kool, JAANUS KAUPS Käina 8-kl. Kool, KARIT KULDVERE Parksepa 8-kl. Kool, URMAS TAMM Haimre 8-kl. Kool, TAIISI KOPPEL Elva KK, TOOMAS MUST Tallinna 43. KK, EIGO NABER Pärnu 1. KK, MARIKA LIIV Tartu 3. KK, JAANIKA RAND Tartu 7. KK, LIIS KUKK Tartu 8. KK, KRISTIINA JUHE Kärdla KK ja EVE MAT Mustla KK.

III KLASS: JAANUS HUNDIMÄGI Pisisaare Algkool, MARGIT LEEMET Aegviidu 8-kl. Kool, JANAR RODIMA Rõngu 8-kl. Kool, LAIVI MARTSON Tõstamaa 8-kl. Kool, KRISTO KREEVALD Osula 8-kl. Kool, ESTA KÄRGENBERG Rasina 8-kl. Kool, MAIDO MILK Tallinna 20. KK, LIIS VAIK Tallinna 10. KK, TAIMAR MEISTER Taebela KK, GEA KAMMER Pärnu 1. KK, JAANA SALUKIVI Reola KK, MARKO SIIYAK Põlva KK, KATRIN KIVIRAND Kehra KK, TOOMAS TONISSON ja MAIRE EINROOS Viijandi 4. KK.

Tublimad saavad «Tähekeses» eksliibrise ja märgi. Nende töid avaldame ajakirjas.

Täname kõiki, kes matkakaardi täitsid.

Laulukägu

Heljo Mänd

Kuku kuku kuku
igal oksal kukun
kuku kuku kuku
suu mul pole lukus
lendan kuusikusse
kuku kuku kuku
lendan kaasikusse
kuku kuku kuku
ükskord viisijupi
noka vahelt leidsin
viis ei jäänud pähe
selle ruttu peitsin
peitsin toomeõide
sidusin ta köide
tuul võttis viisi suhu
õied ära puhus

Illustreerinud REIN LAUKS

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

